

שבתא נזירא

מסכת קידושין מב ע"ב

לא נודע למי

קנא

מיחייב (כיד שלוחו) [שולחו], שלח את הבערה ביד חרש שוטה וקטן, פטור מדיני אדם וחייב בדיני שמים, אע"ג דלאו בני חיובא נינהו, משום דלאו בני שליחות נינהו⁴¹, וכדקיי"ל דאין שליחות לקטן⁴², תוך ממעילה דאשכחן בה⁴³.

כי עשה שליחותו מיהא בעל הבית מעל ואמאי נימא אין שליח כו'. וא"ת והא טעמא דאין שליח לדבר עבירה משום דדברי הרב ודברי התלמיד דברי מי שומעין, והכא הא לא ידע שליח דמשל הקדש קאמר ליה בעל הבית לאתווי, י"ל כל היכא דאלו הוה שליח מויד הוה אמרינן דשליח מחייב, כי הוי שוגג נמי שליח, הוה לן לחיובי קרבן מעילה⁴⁴, דבטלה תורת שליחות בדבר עבירה⁴⁵.

שאני מעילה דילפא חטא חטא מתרומה. קשה לי איכא למפרך מה לתרומה שכן לאו דבר עבירה תאמר במעילה שהיא עבירה ואין שליח לדבר עבירה, ואי משום גזירה שוה, להכי הוא דאתא דתניא [מסחים לג.] הזיד במעילה רבי אומר במיתה וחכמים אומרים באוהרה, ותרוויהו בחטא [חטא] מתרומה מייתי לה וצ"ע⁴⁶.

ובעיקר הדין אי כשוגג יש שליח לדבר עבירה עי' בתוס' כאן ובחי' הרישב"א ובקצה"ת סי' שמח ט"ק ד.

45. עי' בתוס' כ"מ (י' ד"ה דאמר כו') דאי יש שליחות תלין הקדושין ואי אין שליחות אין תלין הקדושין, ועי' בשו"ת נר"ב, קמא אבע"ז סי' עה, ובנתיבות סי' קפ"ב ט"ק א, וכפני יהושע ד"ה גמרא והדתניא שליח שלא כו', ובמקנה ד"ה שם בדברי הרב כו'.

46. זנראה שרש"י שכתב: לרוב דברים הוא למודה מתרומה, בא לתרץ קושיית רבינו, דילפינן כל מה שאפשר ללמוד, דאין גזירה שוה למחצה, (יד דוד) ושכ"פ בס' צור תעודה, ועי' בטורי אבן חגיגה (י') ובהגהות אמרי ברוך ובשפת אמת שם, ועי' בתוס' הרא"ש.

פחות משתות ינכה) [עפר אני מוכר לך מדה בחבל פחת כל שהוא ינכה, הותיר כל שהוא יתויר] ולא אמרן בטל מקת, התם בשדה לא קפיד אם חסר מעט בבית כור, כיון דמנכה לו מן הדמים, אבל למאן דזבין כגדים או פירות וכיוצא בהן, מצי אמר ליה לוקח בגד גדול הייתי מבקש ואם חסר מיניה פורתא, אינו ראוי למלבוש שאני רוצה לעשות ממנו, דומיא דהא דאמרינן בפ' אלמנה ניוזנית [כתובות צט.] חלוק גדול הייתי מבקש, ואתה הנאת לי חלוק קטן ורע, וכן אי אתי למקני קבא דפירי ותסר מהן אפילו פחות משתות, מצי אמר קב שלם היה צריך לי, והא דאמרינן הכא ומקרקעי וכו', אבל במשחחא לא, דמשמע במשחחא בטל מקח⁴⁰, דומיא דמילתא דרבא דקאמר חזר, מדקא מייתי עלה מלתיה דרבא, י"ל חלוקה שאני, דכיון דאית ליה פלגא בהאי ארעא אינו רוצה שיחסר מחלקו ויעלה לו אחיו בדמים, וכבר כתיבנא לה בפ' בית כור, ת"ל.

השולח את הבערה כו'. שאני התם שאין שליח לדבר עבירה, ולהאי לישנא דאמרינן בפ' שנים אחוזין בטלית [ב"מ י:] דהיכא דשליח לאו בר חיובא הוא,

40. דמשמע דרבא איירי אפילו בקרקעות, וכן הקשו בחי' הרשב"א, ובשטמ"ק (ב"ב שם) לפירש"ם שמחלק בין קרקע למטלטלין עי"ש.

41. וכ"כ התוס' ב"מ שם.
42. ב"מ (ע"א:) וברש"י שם: דכי כתב שליחות בגדול כתב שראוי לתרום שיהא הקדשו הקדש חיבורו תל דגבי הקדשות ונדורים, איש כתיב, וגבי תרומה מאת כל איש אשר ידבנו לבו כו' ע"כ ועי' ברש"י לעיל (פב. ד"ה) והא הוה גמי קטנים כו'.

43. כדתנן במעילה (כא.) שלח ביד חרש שוטה וקטן אם עשו שליחותו בעל הבית מעל, ועי' בקצה"ת סי' רצב.

44. וכ"כ סברא זו בתוס' רי"ד והוסיף: שהשגגה הולכת אחר המויד, דומיא דחייבי חטאות, שכל שחייב על המויד כרח חייב על השוגג חטאת כו'.

באחריות כי היכי שלי ומהדרנא לך : הוה בעי לה שליח כי קאמר דמקח לא אזדי לאתחא דתקני ראמרה לי לתקוני שלא באחריות והדר יות, ר"ח ז"ל.

נח ומחזיר אונאה לא מפרש רבא יב נחמן, והוה ליה ושתות מקמי דיני ו והא דאמרת יותר ורן אלא דלא אמור וום הדיינים כו', דסבירא ליה בשום יותר שתות מוכרן חדא דקיימא לן , ת והיכא כייל רבא ועוד דהא בגמרא³⁹, ולא מייתינן דשום הדיינים.

אמרת יתר משתות ורן אלא במטלטלי ותר משתות ואין דבמקרקעי ליכא

כו' אפילו פחות וזר, פירוש בטל המוכר את הספינה ג:] בית כור (מדה) וצא חסר או יותר

דלא מחייבי למשקל עי"ש וכן בתוס' ר"י

דברי רשב"ג, וכנראה גורס ומפרש כר"ח

3

חידושי הריטב"א

תלה

תלו

תלו

לגמרי, ואפילו מדיני שמים ²¹¹, כיון שכבר נשתלם הניזק מן הפיקח, מה שאין כן בשוכר עדי שקר שפטור מדיני אדם וחייב בדיני שמים דלא אשתלים ניזק מצוקי ²¹², וכן אתה אומר בכל אותם שבריש פרק הבוגס.

שאתי ההם דאין שליח לדבר עבירה דאמרין דברי הרב ודברי התלמיד דברי מי שומעין. פירוש טעמא קאמרין שהוא כן על הרוב, מיהו דינא דאורייתא הוא כדלקמן, ואפילו היכא דליתיה להאי טעמא כגון שהוא שוגג וכיוצא בזה ²¹³,

וכדאמרין בבא מציעא בפ"ק ²¹⁴ אם המצא תמצא בידו הגנבה אין לי אלא ידו גגו חצרו מנין, ת"ל המצא תמצא מ"מ, ומרכיבו והא אין שליח לדבר עבירה, ופרקינן כי אמרינן אין שליח לדבר עבירה ה"מ היכא דשליח בר חיובא, לאפוקי חצר דלאו

211 וכ"כ תוס' שם נו, א. ד"ה אלא לחבריה, וכ"כ תוס' הרא"ש כאן, ובגליון מהרש"א דייק מרש"י שגם דעתו כן, וכ"כ ברמב"ם פ"ד מהל' נזקי ממון הלכה ה, ו. 212 גם בתוס' שם נתקשו בהא דשוכר עדי שקר חייב בדיני שמים, והשולח בערה ביד מקח פטור, והם חילקו בין שוכר ע"י ממון לבין פיתחו בדברים, ולפי דבריהם בפתח עדים להעיד שקר בדברים פטור אף מדיני שמים כמו שולח הבערה, וא"כ לרבנו דלא חילק חילוק זה, מבוואר

דסבר דגם במפתח עדי שקר בדברים חייב בדיני שמים, וכ"כ הש"ך ח"מ סי' לב ס"ק ג, וע' בתומים שם ס"ק ב, וגם בתוס' הרא"ש כ' בתהלה כתוס', אך הוקשה לו מהא דלקמן מג, א. דגם בדברים חייב בדיני שמים עכ"פ בדינא זוטא, ולכן תירץ כרבנו

דהכא יש לטקח לשלם, משרת פטור המשלח לגמרי, אבל אם אין לו לשלם חייב המשלח בדיני שמים בין בנדון ידון ובין בעדי שקר ואפי' בדברים, וע' מל"מ רפ"ב מהל' רוצח שהביא דרבנו חילק בין שוכר לאומר, והיינו כדברי תוס', והמגיה שם צ"ן לפי האיש מקדש, וצ"ע, ואפשר דת"ס שם וצ"ל הרשב"א, והוא כב"ק שם [וע' בס' טל אורות בחלק השורית

אח"ע סי' א שהקשה על המל"מ למה לא הביא דברי תוס' שם שכתבו כן], אמנם גם בס' ארעא דרבנן אות א סוף סי' ה הביא כן בשם רבנו, והקשה עליו דאי מירי בשוכר, הא ליכא משום שליח לדבר עברה, וכשהוא בשוכר הוי כפועל ידו כיד בעה"ב

ואפי' בדבר עברה, והניח בחמיה, ובאמת קושיתו אינה על הסובר דמיירי דוקא בשוכר, אלא על הגמ' גופה דהא אתמר שם, "השוכר", ואעפ"כ אמר דחייב רק בדיני שמים, ובעיקר שיטתו דבשכר ידו כיד בעה"ב אפי' לדבר עברה, השער משפט סי' קפב ס"ק א חלוק עליו והוכיח מהאי סוגיא גופא דלדבר עברה לא אמרינן ידו כיד בעה"ב, ע"ש, והנה

מלשון רבנו כאן משמע דדוקא שנשתלם הניזק מן

בר חיובא, א"נ כי אמרי' אין שליח לדבר עבירה היכא דאי בעי שליח עביד אי בעי לא עביד, לאפוקי חצר דעל כרחא עבדא, מאי בינייהו כהן שאמר לישראל קדש לי גרושה, א"נ איש דאמר לאשה אקפי לי קטן, למאן דאמר שליח בר חיובא הא נמי לאו בר חיובא ומחייב שליח ²¹⁵, למ"ד אי בעי לא עביד הני נמי אי בעי לא עבדי ומפטר משלח, ואף על גב דלא שייך למימר בהו דברי הרב ודברי התלמיד דברי מי שומעין, דהא לא מפקרו כלל שלא לקדש גרושה לכהן ושלח תקיף אשה קטן דהא ליתיה בבל תקיף ²¹⁶, ואין לדחות ולומר דאע"ג דלא מפקרו בהכי בפרס הא איכא לפני עור לא תתן מכשול ²¹⁷, דאפילו משום עור לא תתן מכשול ליכא כדפרישית ²¹⁸, דאפילו בכהן שקדשה לעצמו ליכא איסור עד דבעיל ²¹⁹, וכיון

הפקח, או שעומד להשתלם ממנו, אבל אם אין לו לשלם, חייב המשלח בדיני שמים, וכמ"ש תוס' הרא"ש להזיא, וכ"כ בשיטת מהר"י בירב ומהר"ם שיף ב"ק נו, א. והנימה על שרית בית שמואל אחרון שנסתפק בזה בס"י ר"ב (הובא בפ"ח ח"מ סי' ת"ח ס"ק א), והעלה דאפי' אם אין לו לשלם, מ"מ פטור המשלח מדיני שמים כיון דבשעת הנזק לא היה ברי הויקא, וע"ע בס' למודי ה' לימוד ב, ובס' יד דוד

כאן, ובס' רוח אליהו (לרי"א חאקני), ובמקנה להלן מג, א. ד"ה וראיתי בשורית חכם צבי, ⁽²¹³⁾ אבל דעת תוס' ברי"ה אמאי, דבשוגג דלא שייך דברי הרב וכו' אמרינן יש שליח לדבר עברה, וכ"כ הקרבן נתנאל ברעת הרא"ש במירקין סי' ב, וע' ש"ך ח"מ סי' שפת ס"ק ו שהאריך לתוכיח כשיטת רבנו, וע' בנוב"י קמא חאה"ע סי' עה שהקשה לדעת תוס' מהא דלקמן אמר רבא דאפי' לשמאי דיש שלד"ע, מ"מ זה הגנה וזה מתחייב לא אמרינן, ולשיטת תוס' למה ליה למינסף לשמאי, הא גם לד"ן משכח"ל למה שלד"ע, וכן הקשה הר"ע, וע' בבא קמא נא, א. דלא משכח"ל בור של שני שותפין משום דאין שלד"ע, וע"ע בחמדת שלמה כאן שהאריך בדברי רבנו, ובקצוה"ח סי' שפת ס"ק ה, נוב"י שם סי' פ"א אות יז וסי' פ"ב אות יט, כ. שואל ומשיב תנינא ח"ב סי' סט ובדבר אברהם ח"א סי' ב, 214 י, ב.

215 צ"ל: משלה. 216 וכן הוכיח רבנו בחי המיותמים לו ובחולשים שם, מסוגיא דהתם דגם בשוגג אין שלד"ע, ע"ש. 217 וכ"כ תוס' שם ד"ה דאמר, ותירצו דאנן איכפת לן רק בחיובא ידיה בעברה וז', וע' בנוב"י שם שהוכיח מקושה זו דגם באיסור דרבנן אמרינן אין שלד"ע, ורבנו בחי (החולשים) שם כבר הריגיש בזה, ע"ש, וע' שעה"מ מעילה סי' ה"ב. 218 כ"כ רבנו בחי שם (בחולשים). 219 כדאיתא להלן עה, א. וע' בנוב"י שם סי' פ אות כד.

וע"ע שם סי' פ"א ופ"ב ופ"ג ופ"ד ופ"ה ופ"ו ופ"ז ופ"ח ופ"ט ופ"י ופ"יא ופ"יב ופ"יג ופ"יד ופ"טו ופ"טז ופ"יז ופ"יח ופ"יט ופ"כ ופ"כא ופ"כב ופ"כג ופ"כד ופ"כה ופ"כז ופ"כח ופ"כט ופ"ל

וע"ע שם סי' פ"א ופ"ב ופ"ג ופ"ד ופ"ה ופ"ו ופ"ז ופ"ח ופ"ט ופ"י ופ"יא ופ"יב ופ"יג ופ"יד ופ"טו ופ"טז ופ"יז ופ"יח ופ"יט ופ"כ ופ"כא ופ"כב ופ"כג ופ"כד ופ"כה ופ"כז ופ"כח ופ"כט ופ"ל

- רכן ליכ
- לאו בר
- בכל דו
- שעשה
- שליח לו
- ואפי"ה
- ואע"ג
- דברי כ
- פרכינן,
- ממזיד
- ולא נו
- דנוכר
- התלמי
- דנקטין
- שליח
- אלא
- האי ו
- דחוקד
- שומע
- וחשוו
- ואיכ
- אין :
- 220
- ליכא
- הרב
- 222
- הקט
- שהט
- כתב
- שם
- לזה,
- ע"י
- ס"ק
- דחו
- וע"ע שם סי' פ"א ופ"ב ופ"ג ופ"ד ופ"ה ופ"ו ופ"ז ופ"ח ופ"ט ופ"י ופ"יא ופ"יב ופ"יג ופ"יד ופ"טו ופ"טז ופ"יז ופ"יח ופ"יט ופ"כ ופ"כא ופ"כב ופ"כג ופ"כד ופ"כה ופ"כז ופ"כח ופ"כט ופ"ל

תלה

קידושין מג. א

תלו

תלו

עבירה
אמוקי
שאמר
לאשה
הא נמי
אי בעי
משלת,
י הרב
מפקדו
אשה
ולומר
א לפני
ני עור

ו בכהן
ו וכיון
אין לו
ו תוס'
מהר"ם
אחרון
וי תיר
ז ספור
הו כרי
יד דוד
ו להלן
אבל
י הרב
הקרבן
הור"ם
נו וע'
ו מהא
מ"ם
ו למח
ד"ש
ג דלא
ולד"ע,
רבנו,
א אות
ח"ב
י ב.
בחי
דגם
ו שם
חיובא
קושה
ורבנו
וע'
בחי
ו וע'

ו בכהן
ו וכיון
אין לו
ו תוס'
מהר"ם
אחרון
וי תיר
ז ספור
הו כרי
יד דוד
ו להלן
אבל
י הרב
הקרבן
הור"ם
נו וע'
ו מהא
מ"ם
ו למח
ד"ש
ג דלא
ולד"ע,
רבנו,
א אות
ח"ב
י ב.
בחי
דגם
ו שם
חיובא
קושה
ורבנו
וע'
בחי
ו וע'

דכן ליכא משום לפני עור, והיינו דאמרין דשליח לאו בר חיובא, אלא ודאי כדאמרן, והכי נמי מוכח בכל דוכתא, והיינו דאקשינן אהא דתניא שליח שעשה שליחותו בעל הבית מעל, ואמאי נימא אין שליח לדבר עבירה, והא התם דהוי שליח שוגג ²²⁰ ואפי"ה פרכינן דנימא אין שליח לדבר עבירה, ואפי"ה דלא שייך למימר דברי הרב דברי התלמיד דברי מי שומעין, אלא שיש לדחות דלאו משוגג פרכינן, דהוהא נימא ²²¹ דלחייב בעל הבית, אלא ממזיד פרכינן דקיימא לן ²²² שאם נזכר השליח וזכר שליח הא איכא למימר דברי הרב ודברי התלמיד דברי מי שומעין, ולא נהירא דהא מתני דנקטינן ביד למישרך מינה בשוגג, ואיך דנזכר שליח ולא נזכר בעל הבית הוה לן לאתריי ²²³, אלא ודאי כדאמרן, ותדע דאפילו בשוגג שייך האי טעמא, דאנן אמרינן אלו ידע האי שליח דהקדש הוא לא הוה ליה שליח כי דברי הרב שומעים, וה"ל שליח בטעות ובסל שליחותו וחשוב כעושה מעצמו בשוגג ²²⁴ בג"ל. ואיכא נוסחי דגרסי אמאי למעול שליח ²²⁵ דהא אין שליח לדבר עבירה, ואתיא למאי דפרישנא

מתניתן בשוגג, דאלו נזכר שליח ולא נזכר בעל הבית ליכא לומר דלימשעל שליח, שאין מעילה אלא לשוגג, וכדאמרין התם ²²² נזכר בעל הבית ולא נזכר שליח שליח מעל, נזכרו שניהם חנוני מעל, ויש ספרים ²²³ דלא גרסי ולמעול שליח, והיא נכונה יותר דאנן לא קפדינן השתא אלא דלא לחייב בעל הבית כיון שאין שליח לדבר עבירה. הא דאמרין לחייב על המחשבה כמטשה. לאו מחשבה ממש שמחיהו בלבו, אלא דבור הוא ²²⁴ תדע דהא מכל דבר פשע נפקא והוהא דבור הוא ²²⁵, אלא דמשום שאינו צריך שישמע לאזנו קרי ליה מחשבה, וכדאמרין ²²⁶ לא יכרך אדם ברכת מזון בלבו ואם בירך יצא ²²⁷, ואמרין גבי חמץ ²²⁸ מבטלו בלבו, ולא דוקא בלבו ממש דהוה מחיהו קרי ליה, אלא לומר שאינו מוציא בשפתיו, רבנו גדנזל הרמב"ן וע"ל.

[מג, א] אי לרבות את השליח. פירוש ואף על גב דמנין דדרשינן או למעט. כל היכא דבלאו ידידה ממעיט כי הכא, אתי או לרבות, וכל היכא דבלאו ידידה מתרבה, אתי או למעט, תוספות ²²⁹.

לא נדע למי ומהר"י ב"ר. ²³¹ ברכות טו. א.
232 כי"כ בשיטה לרי"א אשבילי שם, וכ"כ רבנו בחיי למגילה יט. ב. ובחיי לבבא מציעא שם.
233 ספחים ז. א. ובעוד מקומות, וכ"כ בחיי רבנו שם, דאילו בלבו הוי דברים שבלב, ולא מהני לגבי הפקר, אבל הר"ן כתב בריש ספחים דבלבו סגי, ובפי כל שפה ארינא דרב הסדא (לא, ב) דחמץ שנספה עליו מפולת מבטלו בלבו, הביא הר"ן דעת רבנו בשם איכא מיד, וברמב"ם פ"ב מהלי חמץ ומצה ה"ב, משמע דבלבו סגי, וכ"כ בפ"ג שם ה"ט, והמעשה דקח שם הקשה ממה דמשמע שם ה"ז דבעי אמירה, וכתב דמה"ל בלבו מהני, ומדרבנן בעי דיבור, ובג"י ארי"ח סי' תלב (חובא כתיב שם ס"ק א, ובמג"א סי' תלו ס"ק יג) כתב דהטעם דלא מבטלים על ביטול חמץ משום דהוי בלב, והמרי"ה סי' תלד ס"ק ג הביא מחלוקת הראשונים (דברי רבנו לא הביא), ומסיק כרבנו דצריך אמירה, וברמב"ן ריש ספחים משמע בתחלת דבריו דביטול הוי בלב, אבל כהפסך דבריו משמע דבעי כפה, וצ"ע, ואי נימא דסבר הרמב"ן דבלב סגי, צ"ל דמיש רבנו כאן דבריו בשם הרמב"ן, קאי רק אריש הדיבור דהיינו אשליחות יד, ודברי הרמב"ן כזה הם כבבא מציעא שם. ²³⁴ כך איתא להראי כסוגיא דבבא קמא עו. ב. וחוס' הביאה כותלין עת, ב. ד"ה או, וכ"כ רבנו לעיל לד, א. לגבי אות ה, דפעמים באה לרבות ופעמים

220 וכ"כ תוס' דלכאורה מיירי בשוגג, דאי במזיד הא ליכא קרבן מעילה, הקשו דאיכא הא לא שייך דברי הרב ודברי התלמיד וכו'. ²²¹ בנדרים קטו: ניהא. ²²² מעילה כא, א. ²²³ כי"כ תוס'. ²²⁴ וכן הקשה הש"ך שם. ²²⁵ בתוס' ר"ד כתב הטעם שהשוגג נמשך אחר המזיד, (בשיטה לא נדע למי כתב דבטלה תורת שליחות בדבר עברה ובג"י שם סי' עה כתב כרבנו, אך הוסיף דגם תוס' מודו לזה, ומה שכתבו הוא רק היכא דהמעשה לא יתבטל עיי ביטול השליחות. ע"ש. וע' בסמ"ע סי' קסב סי' ק נ שכי הטעם דאין שליח לדבר עברה משום דהמשלה סבור שהשליח לא ישמע בקולה, וכ"כ בשו"ת ה"י מלה ולזה מ"ה, ונראה שטעמם אתי שפיר לשיטת תוס' דבשוגג יש שלד"ע, ולא שייך למימר דהוא סבור דהשליח לא יעשה רצונו, ועי' בג"י שם סי' עז שאר"ך בשיטת רבנו, וע"ע בשערי הגר"ש שקאט (הוצאת מוסד הרב קוק) ובקהלת יעקב סי' לה. ²²⁶ ונראה שכן היתה גירסת תוס' ר"ד, ועי' מג"י מ"ש לפי גירסת זו. ²²⁷ מעילה כא, א. ²²⁸ וכ"ה לפנינו. ²²⁹ וכ"כ רש"י וחוס' בבא מציעא מג. ב. ד"ה החושב, רמב"ן ורבנו שם, וחוס' הרא"ש ור"ש ב"ר יצחק כאן, אבל ברש"י כאן כתב כד"ה לחייב על המחשבה, דגם מחשבה גרידא מחייבת, ועי' מהר"י ב"ר. ²³⁰ וכ"כ תוס' ורבנו בבא מציעא שם, וכ"כ שיטה

וה"ל שליח בטעות ובסל שליחותו וחשוב כעושה מעצמו בשוגג בג"ל.

5

רי"ד

אנו סומכים על התנאים אלא
 שמוסקים הלכה והתם אמרנו
 בר חינא אמר רב נחמן הלכה
 והכי פסקי כולו רבואתה.
 זיקת הפיקח חייב ואמאי נימא
 של אדם כמותו. וביחייב המשלה.
 על גב דשליח לא מצוי לאישטורי
 פיקח, נפקא מינה דאי ליכא
 זניה מפרע מן המשלה.
 ואין שליח לדבר עבירה. ³⁰ יש
 א אם כן לכל דבר מצוה יועיל

מע גחוס רי"ד במידושי' נ"ג ע"ש
 ת יעקב (אלגאוי תוס' דרבנן. אות
 פירש כחנת הסמיע דהא דאמרין
 בר עבירה והמשלה פטור מלשלם,
 'שליח לשלם אבל אם אין לשליח
 אלה חייב ע"כ. ובשי"ד (שם) וזה
 "ש. ובשדי חמד (כללים א' ס"ק
 דברי רבינו כגון מתבאר יפה דבשאינן
 פטור המשלה יע"ש. ומדברי רש"י
 יתחייב שולחו ולא השליח. ע"כ.
 טר (כח' על חו"מ שם) לא קשה
 ל היינו טרם דידעינן סברת דברי
 למסקנא אפי' אי יש שלד"ע יתחייב
 : יע"ש.
 יואב אריח (סי' י"ד) דזה נאמר רק
 מי חייב לכן גם השליח חייב אבל
 ומלכות. וקרבן. אין שנים חייבים
 ע"ש.
 ברי יתוקאל (ברש"י סי' נ"ז).
 זה בתשובות מהר"ח אור זרוע (סי'

תוספות

יש מקום א"כ לכן ²⁹ ג"כ הלכה י"ח
 השליח ויאמר אדם לחבירו שב בסוכה בעבורי
 הנה תפילין בעבורי, ולא מילתא היא,
³¹ שהמשהל שחייבו המקום לעשות בגוש
 הארץ יפטר הוא על ידי שולחו והוא לא יעשה
 כלום, כדאי בגירושין ובקרושין מהני כי הוא
 המגרש ולא השליח שמה כתב בגט אנא פלוני
 פטרית פלונית וכן גמי האשה למי היא
 מקודשת כי אם לו והיא אשתו, וכן בתרומה
 הוא נותן התרומה מפירותיו, וכן בססח הוא
 אוכלו ועל שמו ישחט ויזרק הדם, אבל בסוכה

ע"ה) וכתב וז"ל: ושמה שחיה והמרשת חלה
 אין מצותה אלא שתתקן העיסה וכו' וכן שישחט
 הנשחט, וכן קידושין ע"כ המצוה שותיה לו
 אשה, כו' אבל בתפילין וציצית ואכילת מצה
 וסוכה ולולב אין שייך שליחות ע"כ.
³¹ בדברי רבינו הללו דנו ומירשו באחרונים
 באריכות בטעמיהם וטורח גדול לצטט כל דבריהם.
 לכן אספקט בציון חלק משמות הספרים הרנים
 בנושא זה. יד המלך. (על הרמב"ם פ"א מהלי
 שלוחין ושוחטין היא) קצות החשן (סי' קפ"ב ס"ק
 א') חתם סופר (בש"ת אריח סי' ד"א. ובתירושו
 ע"מ סוכה ב"ט) שו"ת בית יצחק (י"ד סי' קפ"ז)
 אלה למטה (דיני קדיש שער ד' ס"ק י')
 אור שמח (על הרמב"ם שם) לקח טוב (להגרי"י
 ענביל, סי' א' ס"ק ח') חלקת יואב (ח"מ סי' ד')
 ברכת שמואל (סי' כ') ובהגהות הגי' יוסף שאול
 נתנון ז"ל לתוס' רי"ד במסכתין.
³² וכתן לסברא זו גבי לולב, בספר כפרת המרים
 (על מסכת סוכה סא: ד"ה גמ') ועיין בשו"ת חתם
 סופר (אריח סי' קפ"ב).
³³ באור זרוע (ה"ל מלה סי' ק"ו) כתוב:
 והיכא שראב יודע למול אסור לו להניח לאחר

רי"ד

קז

חכי נמי יכול לומר לשולחו עשה לי סוכה
 והוא יושב בה אבל אם ישב בה חבירו לא
 קיים הוא כלום, ³² וכן לולב וציצית ³³ וכל
 המצות.

נימא אין שליח לדבר עבירה. ולמעול שליח,
 מירוש אף על גב דבשגגה היא ³¹ ואין
 לומר שם דברי מי שומעין, כיון דאלו הוה
 מזיד לא היה חייב השולח דאין שליח לדבר
 עבירה השתא נמי דהוי בשגגה לא למעול

שימול לפניו. [וכן כתב כשי"ד חו"מ סי' שפ"ב ס"ק
 ד] והקשה בדרכי משה (י"ד סי' דמ"ד) וצ"ע,
 מאי שנא ממצוה אחרת דיכול לעשות שליח במקומו.
 ותירץ בקצות החשן (סי' שפ"ב ס"ק ב') על פי
 דברי רבינו אלו. דמילה דומה לתפילין וסוכה
 וציצית דאינו בשליחות. והירוצו יתכן בשיטת
 האור זרוע והשי"ד דיש לומר דסוכרים כן, אבל
 מה שסיים שם דנראה דגם רבינו סובר דבמילה
 לא מהני שליחות, תמה, דמבואר בדברי רבינו
 לעיל (דף כט. ב"ה איהו) דמצות מילה אינה
 מצוה שאלויה על גופו של אב, דעיקר מצותו
 שיטרח ויכין צרכי מלה בנו. ואם כן מדוע לא
 יועיל במצות מלה שליח כמו בשאר מצוות, וכן
 כתב כמקנה (שם) דלדעה זו, דאין המצוה על
 האב אלא ההתעסקות בלבו, מרוב המנהג שהאב
 מכבד אחר למול את בנו, אף על פי שהאב יודע
 למול, וכן כתב בספר חמדת שלמה (שם) דמדברי
 רבינו נראה, ולא כהשי"ד שכתב דהמצוה על האב
 ויקא שהוא עצמו ימול.

³⁴ וכן הוא שיטת הריטב"א כגון ובכ"מ (י').
 והגיסוקי יוסף שם, ובקשה"ח (סי' שמ"ח ס"ק ד')
 הוכיח דכן הוא שיטת רש"י לקמן (ג.) אבל שיטת

תוספות

כלום אינו דין שגשביע המלוה אלא ג
הלוח בלא שבועה ולוח הוא דאפסיד א
ואף על גב דקיימא לן ⁴¹ עד אחד
שבועה אינו נשבע ⁴² דהוה ליה נשבע
בודאי במקדון אם שלח פקדונו על יד
השומר כופר, השליח הוא עד אחד
שבועה דאורייתא, וכן כתב רבינו יצח
משם תירושלמי, ⁴³ אבל גבי מלוה ז
כן שהוא יש לו לגבות וכיון שזה
הלותו אינו נפטר בדברי שלוחו וא
להשביעו, אלא גובה ממנו בלא שבו

והשתא דתיקנו רבנן שבועת היסט
הני עדים דיהיבנא ליה פי
הדין אי הוה חד משתבע שבועת ה
ליה ונפטר מידי לוח כדון כל כופ

41. שבועות ט.

42. ותנן כשבועות (מד): כל הנשבע
נשבעים ולא משלמים וכו'.

43. ובמאירי וברין הקשו על ה
אחר שתקנו שבועת היסט, אין
עד במסון, וכתב במאירי שיש נ
כשבועת היסט ע"ש.

44. שבועות מה.

45. וכן כתב ברין בשם הרמב"ם
שבועת היסט וכתב הר"ן: ולא ידע
שבועת מלוה כשבועת הסועל ו
המשנה בנקיטת חמץ ע"כ, ולסברח
דברי הרמב"ם, ודע, דבכסף מש
שלוחין היינו כתב ר"ל: ולא י
להרין ז"ל שכתב שדעת רבינו
שבועת היסט ותמה עליו, ואולי

רי"ד

וצוקייל שיש בירושלמי ³⁵ חלוקה בדבר זה אם
הן נאמנים בכסף או אם הן נוגעין.
מיגו דיכולין למימר אהדרניה ללוח יכולין
גמי למימר פרעניה למלוה, פירוש
ומלוה מיפקע בעדותו ופטר לוח, ודוקא כשהן
שנים, ³⁶ אבל אם היה אחד והוא אומר נתתי
המעות למלוה ומלוה אומר לא נתן לי כלום
הוא פטור מפני שכופר בכל ומלוה בא ונפרע
ממנו בלא שבועה מפני שאומר לו הרי אתה
מודה כי הלוייתך ואתה לא פרעתני למה
אתחייב שבועה בדבר זה שאומר כי פרעני
בודאי גבי חנוני על פנקסו ³⁷, דמשתבע חנוני,
והשתא דתקון גמי שבועת היסט דמשתבע
השליח, משתבע גמי איך ושקיל כדי להפיס
דעתו של בעל, אבל הכא השליח מיטער בולא

37. 35.

38. בפירקין ה"א: אמר ר' בון בית וכו'
קדשה בכסף נעשה כנוצע בעדותה, א"ר יוסי
מכיון שהאמינתו תורה אפילו קדשה בכסף אינו
כנוצע בעדותו, ע"כ. וכתבו בח"י הרשב"א והר"ן
דדברי ר' יוסי תמוהים, ואפשר דלהצריכה גם קאמר
ולחומרה יע"ש.

39. וכן משמע קצת מלשון רש"י (ד"ה וכן
בדיני ממונות), אם שלח חוב למלוה ע"י שנים
ע"כ וכן לעיל בע"א ד"ה שליח נעשה עד וכו'
לכע"ה מצטרף שליח עם עד להיות שנים וכו' ע"כ
ולא כתב דשליח נעשה עד לחייכו שבועה משום
עד אחד, אבל במאירי (ד"ה אף וכו') כתב: הרי
השליח מצטרף עם אחר להעיד, או עם לשבועה
בלא צירוף, ע"כ.

40. שבועות מד.

תוספות

קח

אלא שליח, ³⁵ שהשגגה הולכת אחר המזיד,
דומיא דחייבי חטאות ³⁶ שכל שחייב על המזיד
כרת חייב על השוגג חטאת, והכא גמי מי
שחייב על המזיד או לאו או מיתה, בסלוגתא
דרבי ורבנן במזיד במעילה דחר אמר באוהרה
וחד אמר במיתה, בסנהדרין ³⁷ הוא יתחייב
על השוגג קרבן מעילה.
דף מג ע"ב הני נוגעין בעדותן גינהו. סירוש
ובקדושין דאמרן הן הן עדין כגון
שלא מסר כסף בידן אלא שטר או שאמר להן
קדשו לי אשה משלכם אבל אם מסר כסף בידן
נוגעין בעדותן הן ואינן עדים ואין האשה
מקודשת על פיהן ואינה צריכה גט דהוה להו
קדושין בלא עדים ואפילו שניהם מודים אינו
קדושין כלל. וראיתי כתוב משם רבינו חננאל

התוס' כאן (ד"ה אמאי), ובכ"ק ע"ט, (ד"ה נתנו),
ובכ"מ ה' (ד"ה א"י), דבשגג השליח דלא שייך
הסברא דדברי הרב וכו' יש שליח לדבר עבירה
יע"ש.

35. בספר ציונים לתורה (להגרי"י ענגיל ז"ל,
כלל ט"ו) כתב: דכיון כד הוינא סליא, שפעתי
בשם גזול אחד שנסתפק, כהא דבעינו שב מידיעתו
לענין חטאת, ונסתפק אם לא היה הצובר שב
מידיעתו, ולא מתמת שהיה רוצה לעבור במזיד, רק
שאלו היה יודע אז היתה הידיעה גורמת היתר
המעשה אם זה מקרי אינו שב מידיעתו לספור
מקרבן או לא. ע"כ והאריך בזה, ובסוף הספר
במפתחות העתיק דברי רבינו, וכתב דמשמע מדבריו,
דכל שבמזיד פטור אף דלימא למעם הפטור בהיותו
שוגג מ"מ השגגה תמיד אחר המזיד הולכת, וכיון
דמזיד פטור שייג גמי פטור ע"כ.

36. כדאיתא בשבת סט.

7

כמה משנה

הוא הולך נוסף ולא הלך... וכן נראה שיש להוסיף על דברי רש"י... וכן נראה שיש להוסיף על דברי רש"י...

כמה משנה

של רודף הרגו הרי זה שומך דמים וחייב מיתה אבל אין בית דין מביטין אותו... וכן נראה שיש להוסיף על דברי רש"י...

נזיקין הלכות רוצח ושמירת נפש פ"א ב

כמה משנה

כמה משנה

אמנם מני שהיה חלוי והוא מקט... וכן נראה שיש להוסיף על דברי רש"י...

פרק שני

א כל ההורג חבירו כדון כגון שהכה כספיו או באבן הממיתה... וכן נראה שיש להוסיף על דברי רש"י...

כמה משנה

אבל אין בידו מוחצין אותו... וכן נראה שיש להוסיף על דברי רש"י...

כמה משנה

אם אדם נפגעהו ונפגעהו... וכן נראה שיש להוסיף על דברי רש"י...

כמה משנה

אם אדם נפגעהו ונפגעהו... וכן נראה שיש להוסיף על דברי רש"י...

כמה משנה

אם אדם נפגעהו ונפגעהו... וכן נראה שיש להוסיף על דברי רש"י...

כמה משנה

אם אדם נפגעהו ונפגעהו... וכן נראה שיש להוסיף על דברי רש"י...

כמה משנה

אם אדם נפגעהו ונפגעהו... וכן נראה שיש להוסיף על דברי רש"י...

הערה: וכן נראה שיש להוסיף על דברי רש"י... וכן נראה שיש להוסיף על דברי רש"י...

שעורים

כבא בתרא

קובץ

ריח

היו עוד שני עדים דתרי כמאה וה"נ לענין קרוב.
 אבל מציינו דחוקה מהניא גם במקום תו"ת,
 והטעם דחוקה אינה מטעם בירור, אלא דמספק
 אין מוציאין הדבר מחוקתו, וזה שייך גם בספק
 דתו"ת, וא"כ יש להסתפק בקרוב אם הוא מטעם
 בירור או דגוה"כ הוא ואינו מברר כלל, ואפשר
 דמהני גם בתר"ת כמו חוקה, והנה בהא דפריך
 בפ"ק דחולין מנה"מ דאוליגן בחר רובא, הקשו
 בתוס' כיון דילפינן מקרא דאוליגן בחר חוקה,
 כ"ש רובא דעדיף מחוקה, והרשב"א תירץ דהא
 דרובא עדיף מחוקה הוא לאחר דידעינן מקרא
 דאוליגן בחר רובא, וקשה דגם השתא דכתיב
 קרא מצ"ל דרובא עדיף מחוקה, ע"כ מסברא
 אמרינן הכי, וא"כ אכתי תיקשי גילף רובא בק"ו
 מחוקה מסברא, ואפשר לפרש בכונת הרשב"א,
 דכיון דחוקה אינה מבררת את הספק אלא דגורת
 הכתוב דבספק אין מוציאין הדבר מחוקתו
 ובמקום רוב המברר את הספק אין מקום לחוקה
 כיון שעל ידי הרוב נסתלק הספק, אבל אי לאו
 קרא דרובא לא היה ידעינן דסומכין על הרוב
 לברר את הספק, והנה כקושיית תוס' מחוקה יש
 להקשות גם מקרוב דגילף רובא מקרוב בק"ו,
 דהא רוב עדיף מקרוב, ואי נימא דקרוב אינו
 בירור, אלא גוה"כ כמו חוקה, שייך לתרץ גם
 גבי קרוב, כנ"ל גבי חוקה, אבל אי נימא דקרוב
 מברר כמו רוב ומ"מ עדיף רוב מקרוב וע"כ
 דהא מסברא תישאר הקושיא דגילף רוב מקרוב
 מק"ו, ולכאורה ראיה להיטות מצ"ש בתוס'
 בסוגיין לענין ספק ערלה, דאי גיוול בתר קרוב
 אינו ספק ערלה אלא ודאי, ואי נימא דקרוב
 אינו מברר את הספק אכתי אינו ודאי ערלה,
 כמ"ש הר"ן ספ"ק דקדושין דמשרה כל המיקל
 בארץ בערלה הלכה כמותו בחו"ל אפילו ביחיד
 נגד רבים, אף דבכ"מ אין חוששין לדברי היחיד
 משום דמ"מ אינו ודאי, ובערלה לא אסרינן
 אלא ודאי, והיינו ולא בעינן שיהא נקרא ספק
 כדי להתייר, אלא אדרבא בעי שיהא נקרא ודאי
 כדי לאוסרו ובאופן שאינו לא ודאי ולא ספק
 כגון במחלוקת יחיד ורבים, מותר מפני שאינו
 ודאי אף שגם אינו ספק, ואם כן גם בקרוב כיון
 שאינו מברר לא הוי ודאי וראוי להיות מותר,
 אלא משמע מדברי תוס' דקרוב הוי בירור ונקרא

ובכה"ג ליכא משום השבת אבידה דשלך קודם
 לשל כל אדם.
 (עז) שם בחוסי' דד"ג דחייב היינו שבא
 ההיזק בשעת מעשה, וברא"ש מבואר באריכות
 עיי"ש בורק כלים וקדם וסילקו ההיזק בא לח"ו
 כשיפול על הקרקע, ותימא דהא רבה ס"ל בחר
 מעיקרא אוליגן ואם בא אחר ושברו במקל לאחר
 שנסתלקו הכרים פטור דמנא תבירא תבר, וא"כ
 ההיזק בא מיד דתיקף נעשה מנא תבירא, ובעיקר
 חך מילתא דסילק כרים, לכאורה למ"ד החיובא
 דבור הוא משום חבטה, ואם מונח אבן בר"ה
 מכוסה בכרים ובא אחר וסילק הכרים, ראוי
 לחייבו משום פותח בור, ואמאי פטור הכא
 המסלק, וצ"ל דקאי אליבא דהילכתא דבור פטור
 בכלים, ולפ"ו בורק שור בכה"ג יתחייב המסלק
 משום פותח בור למ"ד משום חבטה, ורש"י חולק
 על מ"ש תוס' לחלק בין גרמא לגרמי, וא"כ
 למאן דדאין דד"ג גם גרמא חייב, וקשה דאם
 כן גם באש ובור אפשר לחייבו משום גרמא
 ויתחייב גם בטמון וכלים, ושמא דעת רש"י
 בריצב"א דגרמי אינו אלא קנסא מדרבנן.
 (עז) במל"מ פ"ב מהל' רוצח הביא מההר"ט
 להסתפק, אי אמרינן באיסורא דרבנן אין שליח
 לדיע, ותמה עליו מגמ' ב"ק ג"א גבי עשה שליח
 לחפור בור ברה"ר אין שליח לדיע והוא איסורא
 דרבנן, ותימא על תמיתתו, בי חדר פשוט
שאסור מדאורייתא לגרום היזק בין ליחיד בין
לרבים מקרא דזאתבת לרעך כבוד, וכל מה
דעלך סני לחברך לא תעביד, זו כל התורה
עלית - שבת ל"א - וכן כתב הרמ"ה פ' לא
יחפור אות ק"ו דאסור, אי מקרא דלפני עור
לא תתן מכשול, אי מקרא דזאתבת לרעך כבוד.
 (עז) בענין לאו דלפני עור, הביא במגנת
 חינוך חקירה אי אמרינן בזה אין מקרא יוצא
 מידי פשוט, ובמניח אבן לפני עור עובר בלאו
 זה או לא, אבל הרמ"ה כתב טעם דגרמא בניזקין
 אסור, אי משום לפני עור לא תתן מכשול, אי
 משום ואהבת לרעך כמוך.
 (עז) דף כ"ב: כדן הולכין אחר הקרוב, יש
 להסתפק אי מהני קרוב במקום שתי כיתי עדים
 המכחישות זא"ו, דלכאורה י"ל כמ"ש תוס' לענין
 מינו, דלא מהני במקום תו"ת דלא עדיפא מאילו

ודאי, ואפשר לזו
 דקרוב עדיף מרוב
 בירור, אבל לדין
 אינו בירור, ומה"ו
 כמו דעדיף מחוקה
 לא יועיל קרוב לו
 מברר ולא דמי
 (עז) שם מע'
 וקרוב מסימנין ו
 אמרינן יחלוק, ו
 דגם בסמימנין וסי
 אמת ראוי לומר
 דכמו בספק ה
 יחזיר - ב"מ ל
 לידו אינו רש
 עד שתודשנו:
 וסימנין אסור
 היא, וזה דקרא
 לידו, אבל הכ
 לידו וקס דיו
 השייך לשניהן
 אחר אפשר ל
 בירורין המכח
 בירור, אבל ו
 ליכא דינא ז
 זה נגד שום
 (פ) שם ו
 דבעינן תרי
 ספ"ק דכתוב
 התם אזלא
 גם בתר רז
 רובא, בזה
 לכ"ע עדי
 הנמצאת ה
 או מרוב
 מדאורייתא
 (פא) מ'
 לקורבא ד'
 מוכח אין
 שהוא קר
 שייך לקר
 ההוכחה

קצות

כמי שלקט את הפסוק והוא ר' לם
 וסמנים אומרים יתנה לעני הנמלה ר'
 דרנן משום דכתיב לא חלקט לעני לא
 (ד"ה אלה) למחן דאמרי כפ"ק דמי
 רתמנה לא תעביר מי עבד מהי אם
 קן ליקמי בעני ופ"ט, ופ"ט דהשליח
 עבד אמירא דרתמנה ואם קן נמח
 אץ שליח לדבר עבירה⁹⁶, אלא ודאי
 אלה לשליח נענין מה היו
 [ב] מיגר דמי לנפשיה, עין כ"י וס'
 היכא שתופס יומר מכדי

בריה אשלידע דילמין משחטי חרץ ומט
 דוברי הרב דוברי התלמיד וכו' אמרין ד
 משחטי חרץ וכו' ואיכא אמרין דהו
 דהרוב מצד עצמו הוא עבירה אמרין
 למשלח שפיר מהי, ואיכא כתב דגם אם
 ועייש בסי קייב שהקטו לו דלהספי
 שאומר המשלח סבריה שלא ישמע לי א'
 שם תייל וגם מה שחביא מהספי' ניכ' לו
 כי הספי' שמתמא לא היה כדעתו לא
 שלא ישמע לו, אבל לגבי המשלח לא פ'
 שליחותו ועשה עבירה המשלח לא פ'
 שולחו אף שעבר העני על לפני עור ל
 סבריה שלא ישמע לי, אבל מי' אם שמי
 דובריו צ"ב, ועיין בבית אפרים אה"עו נ
 (הביא ר' רבינו ולא הביא ר' הנוביץ)
 אלא אם גוף המעשה הוא העבירה, מפ'
 אץ בו איסור רק שהעבירה הוא שאמר
 מעשה זו וכו' וגם מהי השליחות כי
 רק תיאסור שלא להיות נעשה שליח לחו
 טוב עשה זה הבא בהשאה וכו' ועי'
 גוף השליחות כלל רק אם העבירה בגוף
 שקוף ביים סי י"א סקי' שביאר הסע'
 דבמעשה דאיכא עבירה לא חשבה התם
 אבל כשאין עבירה למשלח דאפשר ל'
 למשום זה לא נגרע חיובו של השליח
 לפיכך כתי' הגר"ש שקוף גיטי' סי'
 משום דמה שאסור לאדם לעשות מקרי
 מהני מעשיו מי' מקרי לא מצי עו
 מהיטב"א בי' קב, א עייש, ולפי'ו
 למשלח יש עבירה אבל אם למשלח אי
 יהושע סי' כ"ו שרצה להוכיח ממכות ו
 היא שלחה את המאנט לקבל לה קידת
 מקרי דהוא מבטל רק היא מבטלת ה'
 חלו הקידושין כלל, ומוכח דכין דל'
 איכפת לן, ושבו דחה זה דמות הגמי'
 לא כעניא ליה ואין כאן עבירה כלל ע'
 הוא ראיחא שם אי רשותיה שליח ע'
 הייטב"א פ"י כי א"פ שהוא ספי'
 הוא' ואם כותה הגמי' שכמה דשותיה
 הוקשה לו דהוא ספי' ומוכח מהי'
 מבטלת ולא הוא ולכן הקשה דהוי'
 היבטול היא עשהו, ואיכ' יקשה
 דכשאין למשלח עבירה ל"א דאשלו
 שמיטי' לעני אחר לטול לקט ומת

החושן

הלכות גביית מלוה סימן קה

קצות

תמו

לזה וכן לזה לכן לא מהני מדין וכו' ומה שכתב דלא ידע
 אבל עשאו שליח בפירות נהי דלא מהני מלך זכיה מהני ע"פ
 מתורת שליחות ושליח של אדם כמותו א"ע"ג דכח לדדיה וכו'
 כתב לאחרים דו"ק.
 רבדה יש מקום לתרן מה שהקשה הרא"ש בפרק קמח ד"כ"ט (סי'
 כ"ו) על דעת רש"י וק"ל⁹³, ובמדרשו פני יהושע בפרק
 הסוכה (פד, ב) כתב בעצמנו דלא מהני שליח היכא דכח לאחרים
 משום דאין שליח לדבר עבירה ויזון דכח לאחרים עבירה הו'
 לגביה ע"ש, וסגורו לא נהירא⁹⁴ וגם אשילו אם היה שליח עשה
 עבירה בשליחותו, כיון דלמשלח אינו עבירה אינו ענין לשליח לדבר
 עבירה ללא אמרין אץ שליח לדבר עבירה אלא נכח' דלמח
 לישראל לא וקדש לי אשה גרושה דעבירה הוא למשלח⁹⁵, וכלפי
 לזה מדברי החושן כפ"ק דענין יב, א נני פלוגתא דר"א ורנן

מלואי חושן
 ואיכ' כתב לאחרים לא מהני כיון דהנהי רק מתורת זכיה ל"מ כתב
 לאחרים כמו שביאר רבינו, ומשיב רבינו דזה מיושב עפ"י מה שכתב לעיל
 היינו דהיה אפ"ל דמה שרש"י ס"ל דעשאו שליח מרעיל היינו דוק באופן
 שזוכה מעצמו בלא שהמלוה אומר לו שיזכה בשבילו כזה לאו כל כמינה
 לזכות לזה ולתוב לזה, כיון שמאליו בא ועשאו שליח מרעיל היינו דוק
 כמינה, אבל אם המלוה אמר לו שיזכה בשבילו כזה שפיר מהני כיון
 דעושה על פי ציווי המלוה (אף דהנהי רק מתורת זכיה), ולפי'ו שפיר הו'
 אולם לפיכך רבינו כביאר ד' רש"י דעשאו שליח מרעיל היינו דוק
 חר"ש דהא כן אמר לו תנו לי ויש כן גלוי דעת שרצה שיזכה לו
 כמותו ממש, אבל זכיה ל"מ כשהוא לאחרים דאיין נקרא זכיה כיון דכח
 לאחד לפי'ו מיושב ק"י הרא"ש דמשם הוה מהני רק מתורת זכיה, והרין זכיה
 לא נתחדש כשהוא לאחרים, ולזה הפירושו אמרין הגאון שליט"א.
 94 וכן הביא הגרע"א בתשו' סי' קל"ג בשם הבית מאיר, והק' ע"ו
 דלפי'ו שליטת תפי' דכשליח שנג' ישלד"ע הינו גם בתופס לבעיה הוה
 פשוט דתופס לבעיה ל"מ אף אם השליח שונג עייש, ויש לעיין במשיב
 בש"ס בי"מ דף י"ב בשם הראב"ד דהטעם דהצר שאינה מתחמת אינו
 קונה מצוה מטעם שליחות כמו שקונה מתנה הוא משם דהרי תב לאחרים
 דל"מ שליחות דוק מטעם יד מהני עייש, ומוכח מהראב"ד דהטעם דתופס
 לבעיה כמשלח"א ל"מ איין משום דאשליד"ע דהרי בחצר מהני שליחות
 לד"ע וכמבואר בב"מ דף י' ב, ובמשיב הגרע"א שם, אלא דכתב לאחרים
 ל"מ שליחות כלל רבינו, והנה אילהיק על הפני' מהא דבב"מ ט, ב
 במי שליקט את הפאה לפלוני עני דמעני לעני לכי"ע וכה לעני משום דמינו
 דאי בעי וכו' לנפשיה וזכה נמי לחבריה, ואם בתופס לבעיה כמשלח"א יש
 בזה גם דבר עבירה איך מועיל ע"ז מינו דאי בעי וכו' לנפשיה הרי הכב'
 עבירה ל"מ מינו דאי בעי וכו' וכמו בכל שליח לטוב לא מצי אף דאי בעי
 וכו' לנפשיה (ורק מינו דאי בעי וכו' לנפשיה, ודעייש כתי'
 שכתב דבמצוה ליכא עבירה ורק בתופס לבעיה כמיש בעיה אחרי' יש
 בזה עבירה, ומה של"מ זכיה במי שליקט פאה וכן במגביה מצוה לחיבו'
 הוא משום דל"מ זכיה כשהוא לאחרים (ולפי'ו כשעשאו שליח מהני
 במצוה גם לתפי' אולם כרא"ש הרי פבואר שגם במצוה ל"מ כשעשאו
 שליח ודמוכח ממה שהק' על רש"י מב"מ דף י' ויב"ל בהערה 93), אולם
 אכתי צ"ע דהא כשר"ע כאן פבואר דגם בתופס לבעיה כשהלנה חייב
 לתופס מהני משום מינו דאי בעי וכו' לנפשיה, ומוכח דאין בזה עבירה דאם
 יש בזה דבר עבירה איך מהני מינו דאי בעי וכו' וצ"ע.
 95 וכו"ב הנוביץ באהע"ו מהדורת סי' קי"א, והגרע"א בתשו' סי' קצ"ד
 וכתב שכן מצא בקצותיה עייש, וכ"ז מהפס"י בשו"ת העמקים כלל י'
 אולם בתח"ס בתשו' אור"ח סי' ר"א כתב דגם כשאין למשלח עבירה כיון
 דיש עבירה לשליח אמרין ג"כ אשליד"ע, ועיין בקה"י קידושין סי' ל"מ
 שתמה על רבינו דמה סברא היא זו כיון דעיקר הטעם דאשליד"ע הוא
 משום דבר הרב דוברי התלמיד דברו מי שומעין איכ' כדאי דגם אם רק
 לשליח יש עבירה ולא למשלח דשיין לומר ר' הרב וד' התלמיד וכו'
 עייש, ואכן גבוי"ש שם הוסיף דלפי' פשטן של דברי הוסי' בב"מ דף י' ב

ולכן נראה דאפשר דמה דעת כמה הראשונים שאמרו דחיה
 מתורת יד אמרו ולא מתורת שליחות⁹⁶, ודפילו למחן
 דאמר דחיה מתורת שליחות לאו משום אץ סהדי דעשאו שליח
 אלא דגזירת הכתוב שיהא הוכחה לאמר מהני בריליף (קידושין מב,
 א) מאי' וזכ"ה⁹⁷, אבל הן זכיה לא הוה סיד ממש אלא כמו
 שליחות, אבל לא משום אץ סהדי דעשאו שליח, ונפקא מינה לענין
 נכרי דלא יהיה מתורת זכיה כיון דזכיה אינו אלא מתורת
 שליחות⁹⁸, אבל לעולם לאו מתורת אץ סהדי הוה כמו שליח
 המקבל אלא דכן גזירת הכתוב דא"ע"ג דלא עשאו מקבל שליח
 דהא לא ידע מהני מדין זכיה וכבר הארכנו בה בסיומן רמג סק"ו
 ע"ש, ולפי' זה היכא דהיכא דלא עשאו שליח דלא הוה שליח המקבל
 דהא לא ידע, אלא מלך גזירת הכתוב זכיה דמהני כמו עשאו
 שליח, ואם כן היכא דכח לאחרים אץ זה נקרא זכיה ממש דזכיה

בפרוש, וע"ז ברב"ר משפט סי' רמ"ג סק"ד משיב ליישב ק"י רבינו.
 94 עיין בקה"י ב"ב סי' ל"ו שיש כאן ט"ס במה שגרסם דעת כמה
 ראשונים שאמרו דחיה מתורת יד אמרין דבאמנ לא כתבו הראשונים
 זכיה מדין יד רק צ"ל דעת כמה הראשונים דחיה שאמרו מתורת יד
 ודאי' והיינו שרבינו מבאר שהם סוברים דחיה מדין יד אמרין, והמה שם
 קה"י היכי שיין לומר שהוכחה הוא יד דבשלכא חצר שהוא ממונו שלו
 שיין לומר עליו שנתן כיוור, אבל זה הוכחה שהוא איש זר היכי יתחשב
 ידו אם אינו נעשה שליחו, ובקה"י שם כתב לכאן שיטת הראשונים דזכיה
 או מדין שליחות באוסי"א דכח זכיותו לאחרים אינו משום שהוא שליחו
 אל זה, אלא שהוא כזה שלו שכמו שיכול לזכות לעצמו ה"ו יכול לעשות
 ולזה בעלות לחבריה, ודאי' הוא דברכו שהוא זכות לחבריו מהני מעשה
 ל אדם כשעשאו לשם קנין לחבריו ויש כח ביד כל אדם לעשות לחבריו
 עצים על הדבר ע"י מעשה דחיה עייש, ונתחן שגם כחה רבתי כן
 משיב שהוא מדין יד היינו ידו של הנובה וכן בברכת שטואל קידושין
 ר' י' סקי' וסי' ט"ו הביא בשם הגר"ח דאפי' הראשונים דזכיה לאו
 טעם שליחות הוא ג"כ מטעם שליחות ולא משום יד אלא דזה לא
 פרשת שליחות הגלמוד מניטין ותרומה אלא טרשה אחרת של שליחות
 כבה"ג דרשה זו לא מצי מטעם קטן, וכתב בברכת שטואל דהיה נפ"מ
 בפרשה ודאי' לא מצי עכ"ז דל"מ למשיב שליח בזה לא יהי זכיה אפי'
 הראשונים דזכיה לאו מטעם שליחות דהרין דכל היכא דל"מ עבד ל"מ
 משיב שליח איין מיעוט מצוה"כ רק מסביר ויזון שלכ"ע זכיה הוא מדין
 ליתעל ל"מ עייש, וצ"ע דמבואר בורש"א ורין קידושין מב, א דאם
 יד לאו מטעם שליחות מהני אפי' היכא דאיהו לא מצי למעבר דהוכיחו
 זכיה לאו מטעם שליחות מהא דאפשר לזכות שטר שהיו לעבר אף
 להסיר שם אינו יכול לעשות שליח משום דכל היכא דאיהו ל"מ למעבר
 ג', ומזה מוכח כמי' רבינו דזכיה לאו מטעם שליחות היינו דהוי מטעם
 ויב"ל.
 95 עיין ברש"י והרמב"ן והרשב"א בקידושין מב, א שכתבו דילמין דין
 ין מבטיח אחד וצ"ע, ועיין בברכת שטואל קידושין סי' י' סקי' ש"כ ג"כ
 לפי'ן זכיה מאי' וזכה עייש.
 96 נראה דלאו דוקא נקט רבינו נכרי דהא בוכרי מבואר לדריא בב"מ
 א, ב דליכא דין זכיה וברש"א שם ה' באמת דאם זכיה לאו מטעם
 ליתות לפה ל"מ זכין לעבדים עייש, אלא כותו קטן ושופה.
 97 הנה הרא"ש שם ה' מהא דאיחא שם היה רוב על הבהמה דהא
 ז המצוה ואמר לחבירו תנה לי ונשלה ואמר אני זכיה בה זכה בה,
 סיד בגמ' שם דהטעם דלא מהני משום דתופס לבעיה במקום שחב'
 וחרים ל"מ, הרי שם עשאו שליח דאמר תנה לי עייש, ואינו מוכן אף
 מתישב ברב"ר רבינו כאן, ואולי י"ל דהנה במסקנא הגמי' שם דוחה
 זאני התם דאמר תנה לי ולא אמר וכה לי, ואיכ' אף להוריא דסבר דהו'
 ו שאומר זכה לי מי' אף כזה מינו מפורש לשליחות אלא דכשאומו
 ה לי כלול בזה דניחא ליה שיזכה בשבילו יש כאן גלוי דעת, אבל מי' מ'
 מהני מתורת שליחות כיון דלא צוהו להוריא רק מהני מתורת זכיה,

קה

קמב קהלות קדושין סימן לט יעקב

הקנין שטעה ורק
המשנה [ועי' מש"כ
סי' ד' בארובה]
הקב"ח על מש"כ
בדועבד אבני לקוי
תעבד אי עבד ו
דאבני מעשוי אב
עבירה להסבירים
לד"ע, ודברי הפני
לצני"ה במקום שבו
דבוי שליה לד"ע
יש להם שפיר ו
דבשלד"ע בטלה כ

ושו"מ בהח"מ
בפשיטות
ולא למשלח חמר
דגבי כהן שאמר ל
עט

ג) דעת החוס

הוא
שליה לד"ע לחייב
שייך בזה טעמ
וכדוכיחו מפרי
ז"ל חולק וכובר
שהאר"ק, ובסוף
בשוגג שייך באי
דמ"ע] דאין או
דקדקש הוא לא
שומעין והו"ל
וחשוב כעשה
מש"כ בריב"א
כוונתו ז"ל אילו
דגבי מעילה יש
כרי איתרבי ש
דלא איתרבי לרי
א"ת דעיקר בט
דמ"ע דהא מ
התלמיד הו"ל
אלימחא

ואמרין עמוה משום דתיב לא הלקע
לעני להזכיר על כטוב"ב שלא ילקע בשביל
עני והקשה החוס' דכרי שבחבר על זה
מ"מ בדועבד בשלקט נימא דזכה לו למד"א
כל דאמר רהמנא לא תעבד אי עבד מהני
ע"ש וקשה דכח שמלקט בשביל העני א"א
לזכות לו אלא מדין זכיה וזכיה מטעם
שליחות וברי כיון שמזכר השליח על זה
אשלד"ע ומשום דין דאשלד"ע בטלה הזכיה
אש"כ דכללא דאשלד"ע הוא דוקא כשהוא
עבירה להמשלח ולא כהא שהמשלח דחינו
העני עצמו רשאי לזכות ורק על השליח
הוא עבירה עב"ד הקב"ח, וכדבר תמוה
מאוד לעני"ד דכ"כ כשהוא עבירה להשליח
לשייך עמח' דדברי הרב דברי החלמוד
דמ"ע וכמשי"ח ופשיטא דרשו"י לומר בזה
אשלד"ע.

והן אמר דלפנמי"כ כשי"ך כפי שמי
לפוס המסקנא ילפינן דינא דאשלד"ע
מקראי אי מבוה הכוה דשחטו חוץ אי
משני כחוצים הבכ"ח ולפי"ו הא דאשלד"ע
מגזכ"כ ולא מטעמא דדברי הרב ודברי
התלמוד דמ"ע וכ"כ בריב"א ז"ל בסוגין
דעיקר הטעם דאשלד"ע מקרא ואפי' היכא
דליכא סברה דה"ר ודכ"ח דמ"ע, ולפי"ו
אפשר לומר כהקב"ח דעיקר הקפידה הוא
משום שהוא חלל המשלח הוא עבירה כהני
גוזזי דשני כחוצים הבכ"ח מעילה וטעמיה
וכהא דשח"ח אבל היכא שרק חלל השליח
הוא עבירה לא איתרבי דאשלד"ע, אבל
הלא שיעת החוס' צכמכ דוכתי הוא דעיקר
הטעם דאין שליח לדבר עבירה הוא מכה
הסברה דדברי הרב ודכ"ח דמ"ע דמ"ע
פסקו דבשוגג ישלד"ע, וא"כ פשוט דלפי"ו
כשי"כ כשהוא עבירה חלל השליח דשייך יותר
טעמא דדכ"ר ודכ"ח דמ"ע דודאי אשלד"ע
צכ"ג.

לזאת ולעני"ד צרור דשיעת החוס' דגיטין
כ"ל הוא כהני פוסקים דסברי
דגם היכא דאשלד"ע השליחות קיים לענין

מזיד דמעל המשלח והחס שהשנית מזיד
שייך שפיר סברה דברי הרב ודכ"ח דברי
מי שומעין ע"ש בחוס' ולסברה הסמ"ע
כרי כשהמשלח שוגג לא שייך כלל שיטעון
המשלח שהי סבור שלא ישמע לו, ומנכח
בהדיא דסברה דה"ר ודכ"ח על השליח
לומר דאין להשליח טענה לומר שטעה
הטעם מכה השתעבדותו למשלח ועל
אחריותו של המשלח דה"ר לו לשמוע דברי
הרב ומש"כ השליחות בטלה ולכן אפי'
המשלח שוגג והשליח מזיד שייך נמי שפיר
סברה דה"ר ודכ"ח כ"ר ח"כ, ועי' עוד
בחיובי רעק"א ז"ל צ"מ ד"ו ע"כ שהקשה
קושיא עמומה על הסמ"ע מהא דשוחסין
שגבנו דאמרין ב"ה דין דאין שליח לדבר
עבירה ורק משום מינו דכ"ר לפשי' מהני
ע"ש.

3) והנה איך שפרש סברה דה"ר ודכ"ח
דמ"ע נראה צרור בסברה דכיון
דכשהוא עבירה להמשלח ולא לשליח אמרין
אשלד"ע למד"א אי בעי עבד כ"ר וא"ל
שהשליח בר חיובא ואפי' למד"א דלר"ך
שיכא בר חיובא מ"מ כהן שאמר לכהן לא
וקדש לי גרובה כהני החוס' ולכו"ע חייב
כיון דאילו קדשה לעצמו הי' השליח עובר
הוי בר חיובא ע"ש צב"מ כרי דאשלד"ע
היכא שהדבר עבירה למשלח ולא לשליח,
וא"כ כשי"כ וק"ו דכשהוא עבירה לשליח
ולא למשלח לשייך לומר דברי הרב ודכ"ח
דמ"ע שדאי סבור המשלח שלא ישמע
השליח לו כיון שהוא עבירה להשליח עצמו
וגם על השליח שייך לומר דשליחותו בטלה
מאחר שמזכר הוא על זה אין לו טענה
שעל אחריות המשלח עשה ד"ע, אכן הקב"ח
כפי ק"כ סק"א הוכיח דכללא דאשלד"ע
אינו חלל היכא שהוא עבירה להמשלח אבל
היכא דהמשלח רשאי לעשות דבר זה חלל
למשל השליח הוא עבירה ל"ש אשלד"ע,
מדברי החוס' גיטין ד"כ גבי מי שלוקט
חם הפאה לפלוני עני דחכ"א לא זכה לו

שיעורי הרה"ג הרב יוסף דוב הלוי סולוביצ'יק מפי השמועה

ג' מזה. די"ע.) והראיה, מדסי"ל למקצת ראשונים דתמיד בעינן מעשה קנין למעילה. ובזה י"ל, דשם גזול על החפץ של הקדש, או שם גזילה על ההנאה מן ההקדש, אינו מתייחס אלא לגזלן אחד - או למשלח או לשליח. אבל בכל שלדי"ע, שפיר י"ל כהתוספות רי"ד, שהחטא מתייחס שפיר לשני בני"א. אלא דצ"ע תירוץ זה להסוברים שמעילה דהנאה מהווה סוג מעילה בפ"ע, ואינה ענין לגזל, שהרי י"א דלא בעיא מעשה קנין. ועתוסי לפנינו (ד"ה שלא מצינו), שנסתפק הרי"י בהנאה אי מטעם גזל הו"א המעילה, וההנאה אינה העבירה עצמה, אלא אופן צדדי של עשיית העבירה, או שההנאה במעילה היא גופה של האי, ולא מחמת גזל תשמישי ההקדש הוא. - דזהו טפקו. (ערי"ם פ"ז ממעילה ה"ב ש"כ, ובכה"ת כולה אין שלדי"ע אלא במעילה לבדה וגו'. והוא פלא, שהרי פסק דישלדי"ע אף בשליחות יד ובטביחה ומכירה. עקצח"ח סי' רצב סק"א שעמד ע"ז. ונל"פ דחילוק יש בין מעילה להנהו תרי. דבמעילה דאיכא חיוב קרבן על המשלח, וקרבן בא לכפרת חטא, צ"ל שחי' תורה דישלדי"ע ר"ל, שהעבירה מתייחסת למשלח, ונקראת על שמו. אבל בטו"מ דאיכא חיוב דו"ה, איח"י דהו"א שליחות לד"ע, שהרי חיוב דו"ה הוא חיוב של רשעה, (מדקיי"ל על רשעה אחת אתה מחייבו, לענין קלבי"מ), אבל אין החיוב מחמת העבירה, ואצ"ל שחטא השליח מתייחס למשלחו, אלא שמה חי' תורה שיכול הלה להתחייב בחיוב של רשעה אפי' ע"י מעשה השליח. וכן הפי' בשליחות יד. דלכאורה יקשה, דחלא בשי"י איכא מעשה קנין גניבה הניתן להתפס בשליחות, ולמה שייך לגמרי לעניינא דשליחות לד"ע. וצ"ל, דחיובי ממון דגניבה הם חיובי רשעה, ואשלדי"ע מורה, שא"א לאחד להתחייב בחיוב דרשעה בלי השתתפות - עצמית במעשה המחויב. אבל אין חיובי גניבה באין בדוקא מכח מעשה העבירה של הגנב, שהרי בקרקע איכא אי' אבל קניינין ליכא. ואף בשואל שלא מדעת, לא דנו בשי"ס אלא בנוגע לקנייני גניבה, אבל אי' גזל פשיטא דעבר. כן פי' מו"ר לא"יב נר"ו.) [ע"ע בסי' בכורי אבא עמ' קנא.]

באשלדי"ע נחלקו ב' דיעות בתוסי' (בי"מ י:.) אם ר"ל שאין העבירה מתייחסת למשלח, אבל החלות הכרוכה עמה שפיר חלה, דלזה יש שליחות, אי"ד שאף החלות אינה חלה, דאין שליחות. ובימי הרב נוב"י אירע מעשה שגירש אחד את אשתו בע"כ ע"י שליח, ופסק הנוב"י לטובת האשה, שלא חלו הגירושין. (שו"ת נודב"י מהדורא קמא, חאה"ע סי' פ.) אך הגר"ח היה אומר ע"ד פסקו של הנוב"י, שאף

שעט • מסכת קידושין

שהיושר עמו, אין כן
דאי"א להיות שליחו
מחמת חטא השני, ו
שאם שלח שליח לה
דהקנין והאיסור ב' השליחות אף על הכ
בכהן המשלח אחר
פעולת אמירת הרי
הנפעלין ולא מעשה
דקיי"ל אשלדי"ע, ו
למ"ד חצרו משום ו
בגמ'. שי"מ דאשלד
ר"ל, דאין עבירה ו
להיות התחייבות ו
שלדי"ע, וכן לדין ו
ודלא כבמעילה דל
שתעשה העבירה ו
הגר"ח הלזו היא ו
היאך י"ל דלא נת
שליחות בנויה על
בשליחות ליתא ב'
על עשיית עבירה.
ואפ"ה פי' כן הגר
עשאה. וצ"ע

לכאורה

כרשי"י. שהרי א'
אלא די"ל דאין
המעשה למשלח,

עמיס קידושין
מב:

ועה

שהיושר עמו, אין כן ההלכה. ושורש פלוגתתם הוא בכללא דאין שלדייע, אי רי"ל דאי"א להיות שליחות עי"ז, או דשפיר יש שליחות, אלא דאי"א לאחר להתחייב מחמת חטא השני, כטענת טוביה חטא וזיגוד מגד. (גמ' מכות יא.) אבל ז"פ, שאם שלח שליח להקנות בעדו בשבת דלא נאמר אין שליח לד"ע ולא חל הקנין, דהקנין והאיסור בשבת אינם קשורים ודבוקים, יחד זבי"ז שנאמר דלא חלה השליחות אף על הקנין. דדוקא על חילול השבת נאמר אין שליח וגו'. משא"כ בכהן המשלח אחר לקדש גרושה בעדו, שחלות הקידושין היא היא החטא, ולא פעולת אמירת הרי את; וכן במגרש אשתו בע"כ, האי דרגמ"ה הוא הגירושין הנפעלין ולא מעשה נתינת הגט לידה. וז"ב. - עי' בי"מ (י:) שהקשו, לפי מאי דקיי"ל אשלדיע, היאך קונה חצרו של אדם גניבה להתחייב עליה בעל החצר, למייד חצרו משום שלוחו. ובחצר פשיטא דלא בעינן מינוי שליחות, ואפי"ה הקי' כן בגמ'. ש"מ דאשלדיע לא רי"ל דלא חשיבא מינויו מינוי, אלא אפילו להנוב"י הנ"ל רי"ל, דאין עבירה נתפסת בשליחות. ולדעת הגר"ח, שליחות איכא, אלא דאי"א להיות התחייבות לזה מחמת חטאו של הלה, והי' הגר"ח מפרש שלבייש דס"ל יש שלדיע, וכן לדידן בטו"מ ובשליחות יד, בעינן בר - שליחות, דשליחות גמורה בעינן. ודלא כבמעלה דקיי"ל לענין חשי"ו, שעשאום כמעטן של זיתים, דלא בעינן אלא שתעשה העבירה מחמתו ובעדו, וליד בתורת שליחות. (גמ' מעילה כ"א.) ושי' הגר"ח הלזו היא היפך דעת הנתיבות בזה (ריש סי' קפ"ב). ובאמת צ"ע להגר"ח, היאך י"ל דלא נתחדש לבייש אלא שזה מתחייב אף בחטאו של הלה, הלא לדידי שליחות בנויה על בעלות הפועל והעושה, כדאי בכתובות (עד.), דמלתא דליתא בשליחות ליתא בתנאי - והוא מהי"ט, כפי התוסי' להתם. ואין לאדם דין "בעלים" על עשיית עבירה. וצ"ל שכל זה נכלל בחיי' בייש. אלא דצ"ע, דלבי"ה ליכא חי', ואפי"ה פ"י כן הגר"ח בשי', דשליחות איכא רק שאין העבירה נקראת ע"ש מי שלא עשאה. וצ"ע ...

בעינן מעשה קנין זילה על ההנאה מן . אבל בכל שלדיע, . אלא דצ"ע תירוץ ענין לגזל, שהרי י"א נפק הרי"י בהנאה אי זופן צדדי של עשיית אחמת גזל תשמישי , ובכה"י כולה אין דייע אף בשליחות יד לי"פ דחילוק יש בין ז, וקרבו בא לכפרת למשלח, ונקראת על י"ע, שהרי חיוב דו"ה לענין קלבי"מ.), אבל ושלחו, אלא שמה חי' יה השליח. וכן הפי' גניבה הניתן להתפס , דחיובי ממון דגניבה : בחיוב דרשעה בלי זה באין בדוקא מכח ין ליכא. ואף בשואל אי' גזל פשיטא דעבר.

אין העבירה מתייחסת
זות, אי"ד שאף החלות
אגירש אחד את אשתו
ירושין. (שו"ת נודב"י
ס'קו של הנוב"י, שאף

מסכת קידושין • ע
(16)